

DE GEMEENTELIJKE BUURTSPORTIN- FRASTRUCTUREN

FOTOGRAFISCH VERSLAG
VAN DE VERWEZENLIJINGEN
BEGROTING 2016-2017

BRUSSEL PLAATSELIJKE BESTUREN
GEWESTELIJKE OVERHEIDSDIENST BRUSSEL

INHOUDSOPGAVE

VOORWOORD	5
WAT VERSTAAN WE ONDER «AANBOD VAN BUURTSPOORT»?	6
WAT KUNNEN DE PLAATSELIJKE BESTUREN DOEN?.....	7
De in 2016 uitgevoerde projecten	10
De in 2017 uitgevoerde projecten	12
ENKELE VERWEZENLIJINGEN	14
I. Mexicaanse erfenis : Padel, een sport in uitbreiding	15
II. Sport in alle vrijheid : «Onze gymzaal, da's de straat» of hoe een vorm van fysieke training zijn plaats vindt in de stedelijke ruimte	17
III. Laten we de allerkleinsten niet vergeten!	24
BIBLIOGRAFIE - SITOGRAFIE.....	27

Coördinatie en redactie :

Véronique Dauw • Directie Investerings, Brussel Plaatselijke Besturen

Layout :

Directie Communicatie, Brussel Gewestelijke Coördinatie

Fotos :

Yannick Coppens • Directie Communicatie, Brussel Gewestelijke Coördinatie

+ stock : GraphicObsession

Verantwoordelijke uitgever :

Rochdi Khabazi • Directeur generaal van Brussel Plaatselijke Besturen
Kruidtuinlaan 20, 1035 Brussel

Contact :

Brussel Plaatselijke Besturen, Gewestelijke Overheidsdienst Brussel
Kruidtuinlaan 20, 1035 Brussel
sportinfra@gob.brussels

www.plaatselijke-besturen.brussels

Wettelijk depot : 2019/11.404/1

©2018 GOB - Brussel Plaatselijke Besturen - Alle rechten voorbehouden

VOORWOORD

Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest dringt aan op de ontwikkeling van het buurtsportaanbod via wijkinfrastructuren. Naast het **gedeeltelijk ontlasten van de sportcentra** moeten die initiatieven **het mogelijk maken sociale banden tussen wijkbewoners te creëren en te versterken**.

Daarom heeft het Gewest beslist jaarlijks een enveloppe te reserveren voor de financiering van specifieke projecten die erop gericht zijn gemeentelijke buurtsportuitrustingen of -infrastructuren te plaatsen of aan te kopen.

Zo heeft de regering, bij besluit van 30 juni 2016, subsidies aan de Brusselse gemeenten toegekend voor een globaal bedrag van 1.543.108,50 euro. Van de 26 geselecteerde projecten zijn er 23 werkelijk uitgevoerd voor een totaalbedrag van 1.108.364,66 euro.

In 2017, spreken we over 18 projecten, voor een totaal bedrag van 1 223 268,88 euro, dat door de overheid werd geselecteerd op 13 juli 2017.

Dertien ervan werden uitgevoerd voor een bedrag van 757 967,38 euro.

6 WAT VERSTAAN WE ONDER « AANBOD VAN BUURTSPOORT »?

Uiteindelijk wil het Gewest sport toegankelijk maken voor iedereen, en dit voor alle begunstigten van welke generaties dan ook, zoals validen en minder validen. Dit wil ook zeggen sport toegankelijk maken voor iedereen, ongeacht het sociale of culturele niveau.

Waarom? Omdat sport sociale verbondenheid begunstigt; sport staat garant voor de universele waarden van verdraagzaamheid en integratie. Door de strijd aan te binden met economische barrières, handicaps, sociale, seksuele, raciale of intergenerationele discriminatie moet het sportieve elan elk individu de mogelijkheid bieden te sporten om zich goed geïntegreerd te voelen in een gemeenschap.

Het commercieel getinte privéaanbod heeft zich de voorbije decennia ontwikkeld maar richt zich tot een exclusief en solvabel publiek dat sport in een gesloten kader wil beoefenen. Anderzijds is het merendeel van de openbare sportuitrustingen dat bestemd is om voor iedereen toegankelijk te zijn, niet altijd aangepast aan de individuele sportbeoefening. Dit verhoogt het risico op ongelijkheid in de mogelijkheden voor sportbeoefening op basis van de inkomens. In die zin is het afstemmen van de openbare sportuitrustingen op de verzuchtingen van de bevolking een uitdaging voor het plaatselijke niveau.

WAT KUNNEN DE PLAATSELIJKE BESTUREN DOEN?

- Met het bestrijden van sociale uitsluiting als uitgangspunt kunnen de gemeenten infrastructuur en sportuitrustingen inplanten **in de meest achtergestelde of gemarginaliseerde gebieden voor een vrije of door opvoeders begeleide beoefening**. Het idee bestaat erin bepaalde uitrustingen open te stellen buiten de openingsuren van een sportclub en dit zonder de kosten verbonden aan een inschrijving, om zo constante sportbeoefening te begunstigen waarbij de beoefenaars geresponsabiliseerd worden; het is ook de bedoeling iedereen de mogelijkheid te bieden fysieke activiteiten uit te oefenen, ongeacht de sociale en fysieke conditie, de leeftijd en het geslacht.
- Een andere mogelijkheid om zoveel mogelijk volwassenen en kinderen sport te laten ontdekken, is kinderen uit alle mogelijke wijken kennis te laten maken met verschillende sporten. Een voorbeeld van een goede praktijk: **door beroepsspelers** een namiddag lang een **demonstratie te laten geven**, kunnen jongeren een sport ontdekken. Een dergelijk initiatief bestaat al in Frankrijk om handbal te promoten en te ontwikkelen, het stimuleert jongeren om een sport te beoefenen via een ludieke activiteit die voor iedereen toegankelijk is. Zo kunnen ze zich aan elitesporters meten, wat ook nog eens het samenkomen vergemakkelijkt van jongeren uit verschillende stadsmiddens dankzij interwijktoernooien. Hierdoor kunnen ze hun wijkzorgen vergeten door het ontdekken van een hoogstaand sportevenement (<http://www.usdk.fr/anim-hand/macadam-hand/>).
- We mogen ook **de senioren** niet vergeten en dus moeten we de sportactiviteiten aanpassen aan hun lichamelijke mogelijkheden en behoeften: werken aan het versterken van de spieren, het evenwicht, de coördinatie en het geheugen maar ook intergenerationele sportontmoetingen organiseren met de jeugd.

+ Sterke punten

- De vrije buurtuitrustingen laten een **zelfstandige vrijetijdsbesteding** toe.
- De kwaliteit en de omvang van bepaalde uitrustingen laten een **beoefening toe die beantwoordt aan de verwachtingen van de particulieren, maar ook voor associaties** die trainingen willen aanbieden. Zo worden ze gebruikt door **scholen** en sommige **sportverenigingen** (opwarming of volledige beoefening van een sport).

– Zwakke punten

- Er worden hoofdzakelijk activiteiten beoefend met een «intensieve sportwaarde» in de lijn van traditionele competitiesporten (voetbal, basketbal) of nagenoeg uitsluitend mannelijke activiteiten. **Er worden weinig zachte activiteiten of conditietrainingen georganiseerd.** Het «sportieve» karakter van de activiteiten beïnvloedt het profiel van de beoefenaars. Disciplines waarbij de vorm onderhouden of hersteld wordt, zouden de belangstelling van andere doelgroepen zoals senioren en vrouwen kunnen wegdragen (bijvoorbeeld gezondheidsparcours met «Core stability»-workshops, gymnastische oefeningen, enz.).
- Voor het beoefenen van vrij toegankelijke sportactiviteiten is soms een enigszins **beperkte hoeveelheid materiaal nodig**: ballonnen, raketten, ballen, enz. De inwoners zouden over dat soort materiaal kunnen beschikken in de plaatselijke structuren in ruil voor een identiteitsbewijs als waarborg.

* Kansen

- **Animatie** is een essentiële troef voor de ontwikkeling van sportbeoefening. De aanwezigheid van een sportmonitor laat toe een breder publiek te verwelkomen en het gebruik van de uitrusting te optimaliseren. Bovendien moet de mogelijkheid overwogen worden om een parcours «zonder kijklustigen» aan te bieden om het aanbod aan te passen aan de culturele druk die weegt op de activiteiten van vrouwen uit bepaalde wijken.

Het jarenlange gebruik van «City stades» toont bijvoorbeeld aan dat er hoofdzakelijk twee sporten in beoefend worden: voetbal en basketbal. Aangezien de installaties zich in de open lucht bevinden en vrij toegankelijk zijn, stoot de badminton- of volleybalbeoefening immers op problemen om de palen en netten op te slaan. Bijgevolg worden deze terreinen hoofdzakelijk door jongens gebruikt. «Straatvoetbal» is immers niets nieuws maar een activiteit die bijna even oud is als voetbal zelf. De bescheiden middelen die nodig zijn om een partijtje te shotten verklaart immers niet voor niets de verspreiding van dit spel in de hele wereld. Hoewel het vaak een kinderspel is, kan voetbal ook aanleiding geven tot wedstrijden tussen vrienden, collega's of vreemden. Deze spelende individuen kunnen dan een ware cultuur tot stand brengen. Het is een soortgelijk proces dat aan de gang lijkt te zijn in het zelf georganiseerde voetbalspel maar ook bij basket in stedelijke ruimten. Straatvoetbal lijkt te zijn doorgebroken in de jaren 90, gelijktijdig en naar het evenbeeld van «streetball». De mediatisering van het feit dat sommige Franse beroepsspelers en/of internationals lange tijd aan de voet van hun woonblokken geshot hebben, heeft ongetwijfeld bijgedragen tot het versterken van dit fenomeen. Het vrij beoefenen van sporten zoals basketbal of voetbal berust op dezelfde basisprincipes: het aantal spelers staat niet op voorhand vast, het hangt af van de spelsituaties. Zo zijn de partijen doorgaans kort waardoor een groot aantal spelers elkaar kan aflossen op het terrein. Een tweede kenmerk is het ontbreken van scheidsrechters, wat dus zelfarbitrage inhoudt en vaak resulteert in confrontaties met meer inzet dan in een reglementair kader.

Hierdoor komt het dat de sportinfrastructuren ook vandaag nog hoofdzakelijk door mannen bezocht worden. Meisjes worden nog te vaak uitgesloten uit openbare ruimten die gebruikt kunnen worden voor zelf georganiseerde sportbeoefeningen die de jongensbendes zich maar al te graag toe-eigenen.

De gemeenten moeten zich ervan bewust worden dat enkel georganiseerde activiteiten kunnen vermijden dat meisjes uitgesloten worden uit deze buurtsportplaatsen. Uit de criteria waarmee rekening gehouden wordt bij de **keuze van de sportplaats** blijkt bijvoorbeeld dat, waar een senior zal letten op de «nabijheid van toiletten» om zijn parcours te kiezen, een vrouw eerder aandachtig zal zijn voor «de verlichting en het veiligheidsgevoel».

- Binnen een 2.0 sportoptiek en in navolging van Lyon, dat drie gezondheidsparcours in de bossen heeft omgevormd tot interactieve circuits, zouden er **flashcodes** verwerkt kunnen worden in de elementen van bepaalde infrastructuren, waardoor de gebruikers de uit te voeren oefeningen zouden kunnen visualiseren of ook nog zouden kunnen inloggen op toestellen of apps voor prestatieopvolging
- Door de ouderdom van sommige uitrustingen zijn deze ongeschikt voor vrijetijdssport en zijn ze zelfs schadelijk voor de beoefenaars (stevige maar minder comfortabele uitrustingen) en vooral voor jongeren in volle groei. Dit verklaart waarom sommige van deze uitrustingen weinig of helemaal niet gebruikt worden. **Vooraleer er beslist wordt eender welke sportuitrusting te renoveren of te plaatsen** (diagnose-, evaluatiefase van de behoeften op (micro)lokaal vlak), moet er absoluut eerst nagedacht worden over het sociale nut en de aanpassing van de uitrustingen aan de behoeften van de sportievelingen. Er moet gestreefd worden naar functionaliteit en gebruiksvriendelijkheid van de uitrustingen zodat deze plaatsen aangepast zijn aan de praktijken van de gebruikers en ze zich er goed voelen.

*De analyse van de vraag wordt vaak herleid tot twee assen : de sportdiscipline en het competitieniveau. Welnu, aangezien het niveau niet langer het hoofddoel van sportbeoefening vormt, is het onderscheid gebaseerd op het niveau niet langer relevant. Er moet voortaan **rekening gehouden worden met de motivatie van de beoefenaars**. Een schepen voor sport in een gemeente moet zich bijvoorbeeld niet alleen meer afvragen : « Hoe voldoe ik aan de vragen van de voetbal-, judo-, petanqueclubs, enz.? » maar ook : « Hoe speel ik in op de verwachtingen van de bevolking op het vlak van spektakelsport, toegang tot prestatiesport, gezondheidssport, vrijetijdssport, natuursport, enz.? ».*

DE IN 2016 UITGEVOERDE PROJECTEN

	Referentie	Project	Plaats	Toegekend (in euros)	Vereffend (in euros)
Anderlecht					
1	01/2016/01	Inrichting van een sportruimte	Jorezplein	100 000	36 481,50
2	01/2016/02	Inrichting van een Street Workout	Peterbospark	50 000	49 930,65
Sint-Agatha-Berchem					
3	03/2016/01	Inrichting van een polyvalente ruimte	Bloemkwekersstraat	150 000	150 000
Evere					
4	06/2016/01	Installatie van outdoor fitnessselementen	Picardiëstraat	18 150	18 150
Vorst					
5	07/2016/01	Voor PBM's toegankelijke multisportvelden	Neerstallesteenweg	100 000	99 394,24
6	07/2016/02	Sport voor Allen	8-mei plein	50 000	48 400
Ganshoren					
7	08/2016/01	Street Workout	Vandervekenstraat - Bosstraat	42 350	30 265,13
8	08/2016/02	Openluchtfitness	M. de Jongelaan	47 190	45 914,52
Elsene					
9	09/2016/01	Renovatie van het multisportterrein	Gemeentelijk stadion "Albert Demuyter" - Voltastraat	13 612	13 612
10	09/2016/02	Vervanging van het basketveld door een synthetisch multisportveld	Speelplein "Klein Zwitserland" - Klein-Zwitserlandplein	56 250	51 987,54
11	09/2016/03	Vervanging van het tennisveld door een padelveld	Jadotpark – Burgemeestersstraat	49 500	44 099,80
12	09/2016/04	Volledige heraanleg van het minivoetbalveld in dolomiet	Speelplein "Renier Chalon" - Renier Chalonstraat	30 638	27 191,53
Jette					
13	10/2016/01	Herinrichting van de gezondheidspiste	Jeugdпарк - Heilig-Hartlaan	50 000	35 590,49

Koekelberg					
14	11/2016/01	Renovatie van de multisportplein	Victoriapark - Léon Autriquestraat	95 000	76 949,95
15	11/2016/02	Inrichting van streetfitness	Novillesquare	45 000	32 851,14
Schaarbeek					
16	15/2016/01	Aanleg van een Street Workout-ruimte	Terdeltplein	93 400	76 949,95
Ukkel					
17	16/2016/01	Renovatie van het multisportveld - inrichting van een mini-pitch voetbal-basketbal	"La Sauvagère" - Eikenboslaan	97 828,50	69 946,66
18	16/2016/02	Levering en plaatsing van stadsfitnessstoestellen	Dieweg - Bourdonwijk - Hoek Gatti de Gamond - Stalle - Katwijk en Gelaarsde Katplein	50 000	37 120,91
Sint-Lambrechts-Woluwe					
19	18/2016/01	Fitnesszone op het speelplein	Maloupark - Stokkelsesteenweg	65 340	33 986,67
20	18/2016/02	Street Workout	Andromedalaan	72 600	50 971,55
Sint-Pieters-Woluwe					
21	19/2016/01	Volledige heraanleg van het multisportveld	"Vriendschapswijk" - Grensstraat	75 000	74 468,24
22	19/2016/02	Vernieuwing van het gezondheidsparcours	"Vriendschapswijk" - Grensstraat	46 000	29 346,13
23	19/2016/03	Inrichting van een intergenerationele speelruimte	Residentie Home Koning Boudewijn - Jagersgaarde / Prins Boudewijnlaan	29 000	27 619,46

DE IN 2017 UITGEVOERDE PROJECTEN

	Referentie	Project	Plaats	Toegekend (in euros)	Vereffend (in euros)
Anderlecht					
1	Proxi2017_01	Outdoor fitnesssele- menten	Verdipark	30 000	28 780,39
2	Proxi2017_02	Street workout	Crickxpark	115 000	99 040,92
Sint-Agatha-Berchem					
3	Proxi2017_03	Mini voetbalterrein	Bloemkwekersstraat	169 400	169 099,82
Elsene					
4	Proxi2017_04	Renovatie van de mini- pitch	Galgelaan	135 000	134 757,70
Ganshoren					
5	Proxi2017_06	Renovatie sportveld	Mathieu De Jongelaan	36 606	36 606
Jette					
6	Proxi2017_07	Multisport veld	Uyttenhove plein	78 650	78 650
Sint-Joost-ten-Node					
7	Proxi2017_08	Educatief spelmodules	Sint-Franciscuspark	18 150	17 526,85
8	Proxi2017_09	Educatief spelmodules	Felix Delhayesquare	54 450	47 256,55
9	Proxi2017_10	Stedelijke fitnessstoe- stellen	Molenstraat - Grensstraat	12 100	10 851,23
Ukkle					
10	Proxi2017_12	Minipitch	Melkriekstraat	53 587,88	30 274,20
11	Proxi2017_13	Stedelijke fitnessstoes- tellen	Melkriekstraat	11 250	11 235,28
Sint-Lambrechts-Woluwe					
12	Proxi2017_14	Plaats voor psychomotoriek	Tuinwijk Kapelleveld	90 000	90 000
Sint-Pieters-Woluwe					
13	Proxi2017_18	Plaats voor psychomotoriek	Hemeleikgarde	27 0000	20 023,95

ENKELE VERWEZENLIJINGEN

Padel / tennisbaan, Jadot Park, Elsene

Street workout, Stadion Terdelt, Schaarbeek

Mini-pitch, La Sauvagère, Ukkel

Street workout, Gelaarsde Katplein, Ukkel

I. Mexicaanse erfenis: Padel, een sport in uitbreiding

Wasda?

Padel is een van tennis afgeleide racketsport die gespeeld wordt op een kleiner, door muren en traliewerk omgeven terrein.

In het Frans eerst omschreven als “le tennis avec les murs” (muurtennis) of “le squash au soleil” (sunny squash) wordt het spel twee tegen twee gespeeld op een veld van 20 meter lang en 10 meter breed. Padel wordt gespeeld met ballen die erg goed op tennisballen lijken en met een speciaal racket, zonder besnaring en kleiner dan een tennisracket.

De Mexicaan Enrique Corcuera zou aan de oorsprong van deze sport liggen. Hij woont in Acapulco waar hij niet genoeg ruimte rond zijn huis heeft voor een tenniscourt en hij legt dus een court aan van 20 m op 10 m, omringd door 3 en 4 m hoge muren. In de plaats van een tennisracket gebruikt hij een houten bat. In 1974, wanneer zijn vriend Alfonso de Hohenlohe hem vanuit Spanje een bezoek brengt, krijgt hij de smaak zodanig te pakken dat hij het idee meeneemt naar Spanje waar hij zijn nieuwe passie deelt met de jetset. Het concept verspreidt zich vervolgens langs de Spaanse kust en in Argentinië.

Anderen denken dat deze sport rond 1890 op zee is ontstaan, op Britse schepen, om de passagiers te vermaken. Door het plaatsgebrek om tennis-courts aan te leggen, vond men een nieuwe sport uit die beter aangepast was aan de beperkte ruimtes van de schepen.

Wat de oorsprong nu ook moge zijn, de bekendheid van padel neemt geleidelijk toe dankzij de speelse, familiale en voor iedereen toegankelijke kant. Padel verenigt dus elementen uit alle racketsporten zoals tennis, squash, tafeltennis en Baskisch kaatsspel. Een gemengde discipline die de Zuid-Amerikaanse landen en vervolgens Europa bekoord heeft. In Argentinië is het een nati-

Speciaal racket, zonder touw en kleiner dan dat van tennis.

onale sport geworden met meer dan vier miljoen spelers en in Europa werd de kaap van het miljoen overschreden vanaf de jaren 80. Nu zijn de Europese buurlanden (Frankrijk, België, Italië en Engeland) gek geworden op deze “stadssport”. Door zijn speelse maar technische karakter bekoort deze sport in Frankrijk talrijke racket-sportkampioenen zoals Henri Leconte. In België is Christophe Rochus een van de ambassadeurs van het padel.

Hoe speel je het?

De score wordt op dezelfde manier berekend als bij het tennis en de gebruikte ballen hebben een iets lagere spanning. Er wordt uitsluitend gedubbeld en de opslag gebeurt onderhands. Het grootste verschil met tennis echter is dat de ballen teruggeslagen mogen worden nadat ze op de muren of het traliwerk teruggekaatst zijn, zoals bij squash.

Zo is padel een mix van de sterke punten van alle andere racketsporten :

- het racket zonder besnaring is bijna even gemakkelijk te hanteren als een tafeltennispalet ;
- van het tennis neemt het de score, de bal, de meeste regels en het voordeel over om tegen een tegenstander en niet tegen een muur te spelen ;
- van het squash neemt het de zijwanden en de achterwand over die de bal terug naar de speler kaatsen ;
- ten slotte vergemakkelijkt de onderhandse opslag de balwisseling bij elk punt.

Bovendien zorgen de afmetingen van het veld, die kleiner zijn dan die van een tennisveld, voor toenaadering waardoor de vriendschappelijke balwisselingen en babbeltjes een belangrijk deel van het spel worden. Padel is een sport voor alle leeftijden en alle niveaus want je krijgt het gemakkelijk onder de knie en het vraagt bijvoorbeeld minder fysieke inspanningen dan squash.

Kortom, padel is een leuke sport die voor een zeer breed publiek toegankelijk is. Kinderen zijn er gek op want je kunt het gemakkelijk leren, je kunt het in teamverband spelen en je kunt je handvaardigheden en reflexen aanscherpen. Mannen en vrouwen vinden het gezellig en toegankelijk.

Belangstelling? De bal ligt in je kamp!

www.padelbelgium.com

Padel / tennisbaan, Jadot Park, Elsene

II. Sport in alle vrijheid: “Onze gymzaal, da’s de straat” of hoe een vorm van fysieke training zijn plaats vindt in de stedelijke ruimte

Tegenwoordig willen we sport steeds vaker in alle vrijheid beoefenen, we willen “onze sport” beoefenen wanneer en waar wij dat willen.

De gemeenten en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest hebben deze wens goed begrepen om sport te beoefenen “wanneer het uitkomt”, na het werk of tijdens de middagpauze, in familieverband of onder vrienden tijdens het weekend, maar vooral buiten de uren of vastgeroeste structuren. De stedelijke ruimte wordt op die manier een ruimte voor vrije sportbeoefening, maar uitgerust met voor iedereen toegankelijke tools. Ze hebben dan ook beslist te investeren in weldoordachte uitrustingen om te beantwoorden aan de verwachtingen van de “vrij beoefenende burger”. Sport promoten is een grote doelstelling van de gemeenten want sport staat garant voor waarden zoals het naleven van de regels, het verleggen van de eigen grenzen of ook nog teamspirit.

Stadsfitness

De trainingsplaats is gratis en voor iedereen toegankelijk. Ze ligt in een park of op straat. Aan de voet van uw gebouw of in het naburige park. Of het nu tussen kantoortorens of in het midden van residentiële wijken is, stadsfitness en street workout (letterlijk “trainen op straat”) vind je overal terug.

Fitness is de verzamelnaam voor alle fysieke activiteiten waarmee je je fysieke conditie en levenshygiëne kunt verbeteren met het oog op je welzijn (cardio- of spiertraining op basis van lichte of helemaal geen gewichten); als sportbeoefening onderscheidt fitness zich van street workout. Street workout, dat het midden houdt tussen turnen en krachttraining, en dat kracht-, souplesse- en evenwichtsoefeningen combineert, wordt in de meeste gevallen beoefend om de weerstand te vergroten, soms zonder materiaal te gebruiken. Al deze vormen van fysieke activiteit worden buiten uitgeoefend en zonder de minste cent uit te geven.

Uit een peiling in Nantes in 2016 waarvan de vraag luidde “Welke sport beoefen je?” lijkt vrij sporten de hoogste score te halen; sporten zoals skeeleren, lopen, longboarden of ook nog street workout. Het zijn de concepten vrijheid, mobiliteit, “buiten” te zijn die de beoefenaars lijken te verenigen. Maar het grootste voordeel van vrije sportbeoefening lijkt vooral te zijn dat ze gratis is (hoewel er moet gezegd worden dat als vrije sportbeoefening de beoefenaars toegang verleent tot nieuwe sociale kringen ze de beoefening in clubverband toch niet lijkt te vervangen, vrije beoefening is er eerder een aanvulling van).

Als gratis toegankelijke mix van turnen en krachttraining kun je in deze fitnessruimten gebruik maken van crosstrainers om je zitvlak, quadriceps en kuiten te trainen terwijl je ook de gewrichten van je schouders en ellebogen aan het werk zet; je vindt er ook **draaischijven** voor je schuine buikspieren en je lendenspieren, **steps** voor je quadriceps en je bilspieren, opdrukbanken voor je quadriceps, zitvlak en kuiten, **sturen** voor het trainen van je schouders, ellebogen en polsen, **roeitoestellen** voor je rugspieren en biceps, bruggen met gelijke leggers, **sportramen** (verticale en horizontale) of ook nog **krachtbanken** voor de 'abs'.

Doorgaans geplaatst op schokdempende rubberen matten die comfort en veiligheid bieden, kunnen deze toestellen door iedereen gebruikt worden; in deze kwaliteitsvolle infrastructuur kan je gemakkelijk en gratis een sport beoefenen. Op borden die in de buurt van de toestellen zijn aangebracht, staan vaak gemakkelijk uit te voeren oefeningen afgebeeld.

Al deze nieuwe trainingssites lijken op speelpleinen voor volwassenen.

Vandervekenstraat, Ganshoren

Jeugdпарк, Jette

Peterbospark, Anderlecht

Zo kan je in alle uithoeken van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest terecht in talrijke sportinstallaties, zowel na je werk, tijdens de middagpauze of het weekend, in familieverband en op je eigen tempo.

Enkele voorbeelden: de gemeente Ganshoren stelt een gezondheidsparcours met zeven oefeningen ter beschikking van de bevolking; in het Fallonstadion in Sint-Lambrechts-Woluwe, het Goede Herderpark in Evere of ook nog het Jeugdпарк in Jette vind je dan weer afgebakende circuits die geschikt zijn voor alle leeftijden. Heel vaak zijn er borden geplaatst met uitleg om de oefeningen juist uit te voeren.

In jouw buurt zal je een dergelijke infrastructuur kunnen vinden ...

Andromedalaan, Sint-Lambrechts-Woluwe

Mini-pitch en multisportterreinen

Door zijn bouw- en renovatieproject voor buurtsportinfrastructuur neemt het Brussels Hoofdstedelijk Gewest deel aan de renovatie van het multisportplateau: basket-, volleybal-, minivoetbal-, petanque-velden, enz. en biedt het de amateursporters (en de sportliefhebbers) zo een uitgebreid aanbod aan installaties in het hele Gewest.

Daartoe behoren de multisportruimten waar kinderen, tieners en volwassenen een uitgebreid aantal sportactiviteiten kunnen beoefenen zoals verschillende bal- (basketbal, voetbal, handbal, volleybal) of racketsporten (tennis, badminton). Deze ruimten worden dus ware ontmoetingsplaatsen die vrij toegankelijk zijn; ontmoetingsplaatsen gewijd aan ludieke, beveiligde en stevige sportieve uitdagingen. Deze aan spel en sport gewijde ruimte kan gebruikt worden voor individuele sportbeoefening of ook nog in schoolverband of, ten slotte, in clubverband.

Zo tonen studies aan dat «sportuitrustingen de persoonlijke ontplooiing en de sociale cohesie kunnen begunstigen als ze, enerzijds, iedereen vrij toegang verlenen tot het beoefenen van fysieke en sportieve activiteiten, ongeacht de sociale of fysieke gesteldheid, de leeftijd en het geslacht en als ze, anderzijds, het contact tussen de verschillende beoefenaars begunstigen. [...] In die zin vormt de problematiek van het al dan niet afgestemd zijn van de openbare sportuitrustingen op de verlangens van de bevolking de inzet van de sociale cohesie of uitsluiting».

Bovendien heb je voor vrijetijdssportbeoefening niet altijd de volledige oppervlakte of de volledige hoogte nodig van de sportuitrustingen die ontworpen werden op basis van de vereiste maximumafmetingen voor de verschillende sporten (stadions, voetbalvelden). Deze opvatting van sportuitrustingen, bedoeld om de netten te uniformeren, heeft dan ook geleid tot de uitsluiting van een zeer groot aantal mogelijke beoefenaars voor wie competitie geen grote beweegreden is. Zowel op economisch als op milieugerelateerd vlak en op gebied van “vrijetijdssport” beantwoorden deze multisportvelden dus aan het functionaliteitsprincipe. Deze uitrustingsprojecten beogen de beoefening, op zelfstandige basis of onder begeleiding, van teamsporten met ballen en shuttles, niet alleen door jonge en volwassen mannen, maar ook door meisjes, volwassen vrouwen en senioren.

Picardiestraat, Evere

M. De Jongelaan, Ganshoren

Vriendschapswijk, Grensstraat, Sint-Pieters-Woluwe

Klein-Zwitserland, Elsenne

Petanqueruimte

Petanquen? Waarom niet! Het is een spel voor iedereen en het is aangepast aan ieders lichamelijke conditie. Daarenboven kan men twaalf maanden per jaar petanquen, een buitenkansje voor de bezetenen.

Petanque is bedoeld om zich te ontspannen, z'n energie kwijt te spelen, te lachen, praten, stressen, kletsen,... leven! Er is ongetwijfeld een baan voor "jeu de boules" in je buurt; je zult er mensen van alle leeftijden, uit alle milieus en van alle geslachten vinden die je gastvrij zullen verwelkomen. Vraag om te spelen, vraag raad en begin eraan... je zult het ongetwijfeld leuk vinden!

Afgeleid uit het Provinciaals "pèd", en "tanca", wat "voeten bijeen op de grond" betekent, is petanque een "jeu de boules" die door talrijke aangeslotenen en occasionele beoefenaars gespeeld wordt, met name tijdens de vakantie.

Gemeentelijk stadion A. Demuyter, Voltastraat, Elsenne

8-mei plein, Vorst

III. Laten we de allerkleinsten niet vergeten!

Van jongs af moeten kinderen kunnen bewegen. Moduleerbare speelterreinen vormen een uitstekende speelruimte voor zowel de groten als de kleintjes. De in de parken en openbare ruimten geplaatste sportmodules passen zich aan de behendigheid van de kinderen aan door zowel basisoefeningen als moeilijker oefeningen voor de meer avontuurlijke kinderen te bieden.

En spelen is niet alleen gemakkelijk voor peuters en kleuters, het is ook essentieel voor hun ontwikkeling: elk kind moet kunnen spelen om te ontdekken, te experimenteren, zich te meten aan anderen en om elkaar te leren vertrouwen, kortom, om zich goed te ontwikkelen. Al spelend ontwikkelt het kind trouwens talrijke vaardigheden.

Naast het spelelement zelf brengen fysieke activiteiten immers positieve effecten met zich mee voor de hele ontwikkeling van het kind. Deze eerste sportieve stappen zijn niet alleen goed voor de motorische en zintuiglijke ontwikkeling van het kind, ze versterken ook zijn intellectuele en sociale evolutie. De aan kinderen aangepaste sportmodules bieden hen de gelegenheid te lopen, springen, tuimelen, waardoor ze hun spieren, hun fysieke vaardigheden en hun evenwicht versterken. Maar naast de fysieke inspanning wakkert sport bij kinderen van jongs af al hun zintuigen aan en hun heel jonge hersenen worden fors aan het werk gezet om deze nieuwe kennis te registreren.

24

Plaats voor psychomotriek, Tuinwijk Kapelleveld, Sint-Lambrechts-Woluwe

Educatief spelmodules, Sint-Franciscuspark, Sint-Joost-ten-Node

25

Op dit soort modules plezier hebben stelt kinderen ook in staat te leren met anderen samen te leven. Wanneer ze met elkaar spelen, leren kinderen te delen, hun beurt af te wachten, hun frustraties te beheersen, compromissen te sluiten en hun eerste conflicten te regelen.

De verschillende modules kunnen op een rechte lijn, in een rechthoek of in een zigzag geplaatst worden en zo originele parcours creëren, bezaaid met valstrikken, aangepast aan verschillende leeftijden of aan de bijzonderheden van het terrein, en ze laten zodoende toe het denkvermogen en de vaardigheid om problemen op te lossen te ontwikkelen. Daarnaast dragen ze ook bij tot het vergroten van de creativiteit en de fantasie van de kinderen. Dit is bijvoorbeeld het geval wanneer een kind verhaaltjes verzint terwijl het op de modules speelt. Die modules worden dan piratenschepen die de woeste zee doorklieven met een glijbaan of ook nog burchten die ingenomen moeten worden langs de klimmuur. In of op de speeltorens in de openbare ruimten kunnen de kinderen zich "thuis" voelen: hun avonturen vinden dan plaats in hun eigen wereldje die ze verzinnen. De kinderen kunnen ook spannende avonturen beleven op veerschommels in de vorm van dieren of ook nog in de zandbakken.

BIBLIOGRAFIE - SITOGRAFIE

- 1) <https://fr.wikipedia.org/wiki/Padel> ;
- 2) Association francophone de padel : <http://www.afpadel.be/> ;
- 3) Le Padel en Belgique : <http://www.padelbelgium.com/>
- 4) <https://www.Ukkelsport.be/padel/presentation/> ;
- 5) https://www.rtb.be/info/regions/bruxelles/detail_notre-salle-de-gym-c-est-la-rue-le-street-work-out-s-installe-a-bruxelles?id=9284433 ;
- 6) https://fr.wikipedia.org/wiki/Sport_urbain#cite_note-Vieille2001-1 ;
- 7) <https://fr.wikipedia.org/wiki/Fitness> ;
- 8) <https://www.brusselslife.be/fr/article/fitness-en-plein-air> ;
- 9) <http://www.terrain-multisport.net/mairies-collectivites/> ;
- 10) François-Emmanuel Vigneau, « Les équipements sportifs : enjeux et impensés d'une politique publique », Informations sociales 2015/1 (n° 187), p. 38-45 ;
- 11) Fabrice Escaffre, « Espaces publics et pratiques ludo-sportives à Toulouse : l'émergence d'une urbanité sportive ? », Géographie, Université Toulouse le Mirail - Toulouse II, 2005 ;
- 12) AES Magazine #130 & #131 ;
- 13) « L'offre sportive dans le quartier prioritaire de la politique de la ville du Grand Garros à Auch », Les Cahiers de la DRJSCS, n° 11, juillet 2015 (<http://www.drjscs-mp.fr/cahiers/>).

Nuttige links

- Sport in je gemeente : <http://be.brussels/gratis-brussel/sporten/in-uw-gemeente>
- Je sport vinden : <http://www.sportinbrussel.be/sport-jouw-buurt/overzicht-brusselse-sportinfrastructuur>

